

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्री प्रतिवादिभयङ्करं श्रीमदण्णङ्गराचार्यकृतिषु
॥ श्रीमद्वेङ्कटनाथगुरुस्तोत्रम् ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीमद्वेङ्कटनाथगुरुस्तोत्रम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्य इति पद्याक्षरक्रमात्।
श्रीमद्वेङ्कटनाथार्यस्तोत्रं वच्मि सतां मुदे ॥

श्रीमद्वेङ्कटनाथदेशिकमणिशोषाद्रिभूषामणे -
घण्टांशः कुशिकात्मजान्वयसुधासिन्धुस्सुधादीधितिः।
श्रीरामानुजसूरिवर्यकरुणासम्प्राप्तविद्योत्करो -
ऽनन्तार्याह्वयसोमसुत्सुतमणिर्मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 1 ॥

मानातीतमहागुणौघजलधिः मायीभकण्ठीरवः
मातङ्गाचलमौलिमण्डनमणेः मान्यो महादेशिकः।
मग्नान् संसृतिसागरे मितमतीन् मादृजनान् रक्षितुं
मर्त्याकारमुपेयिवान् गुरुवरो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 2 ॥

वेतण्डाचलमण्डनस्य वरदस्याङ्गी सदा संश्रयन्
तस्यैवाद्भुतमाभिरूप्यमनिशं चित्तेऽनुभूय स्वयम्।
वैकुण्ठेऽपि न मेऽभिलाष इति यः प्रोचे महादेशिकः
सोऽयं पण्डितमण्डलीपरिवृढो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 3 ॥

कल्पन्ते किल यस्य देशिकमणेः श्रीसूक्तिरत्नोत्कराः
सर्वेषामपि देहिनां भवभयोद्विशात्मनां मुक्तये।
सोऽयं वेदशिरोगुरुर्यतिपतेस्सिद्धान्तमत्यद्भुतं
भूयोभिः कृतिसञ्चयैर्विशदयन् मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 4 ॥

टङ्गाद्यैर्बहुभिः पुराणगुरुभिः प्रागेव दृष्टं ततः
 पश्चात् श्रीयुतनाथयामुनयतिक्ष्माभृन्मुखैर्वर्धितम्।
 सिद्धान्तं गुरुराडसौ बहुतमैस्सद्ग्रन्थवृन्दैर्निजैः
 संवृद्धं कलयन् कलिप्रमथनो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 5 ॥

नाहं बोद्धुमलं भवामि निगमान्तार्यस्य दिव्योक्तिषु
 प्राज्ञैकानुभवार्हमद्भुततमं दिव्यार्थसारं स्वयम्।
 कारुण्येन सुदुर्वचेन भरितस्सोऽयं महादेशिकः
 सर्वार्थान् स्वयमेव साधु गमयन् मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 6 ॥

थासस्से - ढकि लोप - ऋत्यक - इको यण् - कुत्सिते - डस्सिधुट्
 झेर्झस् - झोऽन्त इतीदृशानि सततं सूत्राणि सङ्गन्दताम्।
 श्रेयः किञ्चन नोदियादिति धिया सूक्तीस्सुहृद्या अदात्
 यो वेदान्तमहागुरुस्स कृपया मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 7 ॥

यः कारुण्यनिधिर्यमाह भगवान् वेदान्तसद्देशिकं
 येनेदं भुवनं सनाथमभवत् यस्मै नतिः श्रेयसी।
 यस्माद्दिव्यसुधोदयस्समभवत् यस्य प्रभावोऽद्भुतः
 यस्मिन् सर्वगुणा बभुः स गुरुराण्मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 8 ॥

कन्यामासि फणीन्द्रशैलशिखरालङ्कारतीर्थोडुनि
 प्रादुर्भूय भवाब्धिमग्रजनतासंरक्षणैकव्रती।
 यः प्रोवाच शताधिकान् सुमधुरान् सारार्थरत्नाकरान्
 सद्ग्रन्थान् स गुरुर्गुणामृतनिधिर्मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 9 ॥

विश्वत्राणविचक्षणस्स भगवान् घण्टां स्वकीयां शुभां
 तोताद्ग्याह्वयदिव्ययोषिदुदरे न्यस्यन् समा द्वादश।
 प्रादुर्भाव्य यदात्मना विभवनाम्प्रब्दे नभस्ये निजे
 नक्षत्रे जगतीं ररक्ष स गुरुर्मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 10 ॥

तातो मे भुवनप्रसिद्धमहिमा विद्यानिषद्यात्मकः
 यस्य श्रीनिगमान्तदेशिकमणेः श्रीसूक्तिरत्नावलीः।
 आबाल्यान्मम कण्ठभूषणतया विन्यास्थत् अन्यादृशः
 सोऽयं देशिक आत्मनः करुणया मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 11 ॥

किञ्चिज्ज्ञानमुपेयुषामपि सतां यस्य त्रयीशेखरा -
 चार्यस्याद्भुतसूक्तिबृन्दमनघं हृद्यं हि विद्योतते।
 भक्तिं भूरितमां विरक्तिमनघां विज्ञानमुच्चावचं
 बिभ्राणस्स महागुरुगुणनिधिर्मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 12 ॥

कल्लोला इव सागरे गुरुवरे यस्मिन् सदा सूक्तयः
 प्रादुर्भावमनर्गलं जनिजुषां सौभाग्यभूम्ना दधुः।
 सोऽयं सर्वकलाविहारनिलयः सर्वज्ञचूडामणिः
 सर्वानन्दनसद्गुणौघजलधिर्मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 13 ॥

के वा सन्ति महीतलेऽत्र विपुले वेदान्तसूरेर्गिर -
 स्सर्वास्साधु विमृश्य तस्य हृदयं गाढं ग्रहीतुं क्षमाः।
 सोऽयं देशिकसार्वभौम इह मामेकं कृपावैभवात्
 स्वीयान्तःकरणज्ञमाशु कलयन् मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 14 ॥

सत्यं सत्यमहं ब्रवीमि भुवने नान्योऽवतीर्णो गुरुः
 चारित्रं परमं पवित्रमतुलास्सूक्तीश्च सन्दर्शयन्।
 एकोऽयं श्रुतिमौलिदेशिकमणिः सर्वात्मना शोभनः
 सोऽयं सीमदरिद्रया करुणया मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 15 ॥

रीङ्कारं कलयन्ति शीधुकणिकां पीत्वा द्विरेफा वने
 सोऽहं वेदशिरोगुरोर्हि फणितीः पीयूषकल्पा मुहुः।
 पायम्पायमनर्गलं विरचये तौर्यत्रिकं चत्वरे
 सोऽयं सर्वकलानिधिर्गुरुवरो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 16 ॥

वेदानां पठनं पुराणकथनं स्मृत्यादिसंशीलनं
 सर्वं यस्य गुरोर्गिरां परिचयैः पुष्पाति शोभां पराम्।
 सोऽयं सर्वपथीनधीविलसितो वैराग्यवारान्निधिः
 श्रीमान् वेदशिरोगुरुः प्रतिकलं मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 17 ॥

दान्तिशान्तिरिति द्वयं हि सकलैस्सम्पादनीयो निधिः
 सोऽयं यस्य बभौ स्वभावनियतो लक्ष्मीशसङ्कल्पतः।
 वाजिग्रीवकृपाकटाक्षविभवोदञ्चत्प्रभावोज्ज्वलः
 सोऽयं देशिकतल्लजः स्वकृपया मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 18 ॥

तातोऽयं तनयोऽयमेष सहजस्सैषा प्रसूः पत्न्यसौ
 क्षेत्रं मामकमेतदित्यनवधि प्रोज्जृम्भमाणा तृषा।
 सर्वा मे समभूद्यदीयफणितिष्वेव प्रसिद्धप्रथ -
 स्सोऽयं निस्तुलवैभवो गुरुवरो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 19 ॥

चार्वकादिमदुर्मतान्धतमसध्वंसार्थमुद्यन् रविः
 श्रीमद्वैष्णवमण्डलीकुवलयोल्लासाय भास्वान् विधुः।
 सोऽयं वेदशिरोगुरुस्स भगवानित्येवमत्यादरात्
 सर्वैस्साधुगणैः प्रशस्यमहिमा मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 20 ॥

यज्ञे धातुरुदित्वरस्स वरदः श्रीहस्तिशैलेश्वरः
 स्वीये वाहनमण्डपे परमया प्रीत्या यमास्थापयन्।
 वारंवारमनुग्रहं प्रकटयन् विद्योतते तादृश -
 प्रक्यातामितवैभवो गुरुवरो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 21 ॥

वर्गे वैष्णवशुद्धसन्ततिजुषां श्लाघ्यान् अथान्यैरपि
 प्राज्ञैर्भूरितमैः प्रशस्य विभवान् ग्रन्थान् गरिष्ठान् बहून्।
 श्रीमद्वाजिमुखस्य दिव्यकृपया नित्यं सृजन् निर्मल -
 प्रज्ञो देशिक एष दोषविधुरो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 22 ॥

योग्यानामयमग्रगण्य इति भुव्याख्यामिहेप्सुर्जनः
 यस्याचार्यमणेर्विशुद्धफणितिष्वत्यादरं प्राप्नुयात्।
 सोऽयं श्रीशतदूषणीमुखमहाग्रन्थावलीख्यापित -
 प्रज्ञाशेवधिरादरेण महता मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 23 ॥

मेदिन्यामिह सर्वतः प्रसृमरा विख्यातिरन्यादृशी
 यस्य श्रीनिगमान्तदेशिकमणेर्नित्यं समुज्जृम्भते।
 यस्याहुस्सकलेऽपि तन्त्रनिचये स्वातन्त्र्यमत्यङ्कुशं
 श्रीमानेष गुणालयो गुरुवरो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 24 ॥

सन्देहान् सकलान् हतान् विदधतः पीयूषसन्देहदान्
 गङ्गापूरसधर्मणश्शुभतमान् दिव्यान्निबन्धान् बहून्।
 उद्घाट्य क्षितिमण्डलं निरुपमं निष्कल्मषं चादधत्
 वेदान्तार्यगुरुत्तमः करुणया मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 25 ॥

नित्याराधनपेटिकां मम गृहे धन्यां वितन्वंश्चिरात्
 सर्वासामपि सम्पदां मम कुले बीजायमानो महान्।
 ज्ञानानुष्ठितिसम्पदा सुमहितः कण्ठीरवो वादिनां
 त्रय्यन्तार्यमहागुरुश्शुभमतिर्मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 26 ॥

धन्यो नान्य इहास्ति केवलमहं धन्याग्रणीरित्यमुं
 गर्वं निर्वहति प्रसिद्धमहिमा यो देशिको मामकम्।
 सोऽयं धन्यतमां धरां विदधतीस्सूक्तीरमेयास्सृजन्
 श्रीमान् वेदशिरोगुरुर्मदजुषो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 27 ॥

ताम्यद्भिर्बहुधा जनैः परिवृते भूमण्डलेऽस्मिन्नहं
 यस्यानुग्रहपात्रतामनितरप्राप्यामिह प्राप्नुवन्।
 सन्तुष्टस्सततं प्रफुल्लहृदयो दुःखोक्तिवैदेशिको
 वर्तेः सोऽयममेयधीर्गुरुवरो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 28 ॥

सद्वृन्दैस्सह नित्यवासरसिकं सङ्ख्यातिगैर्भावुकैः
संश्राव्योक्तिपरम्परं च कृपया यो मां व्यधादेशिकः।
सोऽयं द्राविडसंस्कृतादिसकलब्राह्मीषु कूलङ्कष -
प्रज्ञो वेदशिरोगुरुर्मधुरवाक् मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 29 ॥

दारिद्र्यं क्षपयन् यशो विशदयन् विज्ञानमुज्जृम्भयन्
आचारं परिपोषयन् शुभमतिं सर्वत्र संवर्धयन्।
भक्तिं मेदुरयन् हरौ किमधिकैः सर्वान् गुणान् जृम्भयन्
श्रीमद्वेदशिरोगुरुर्महितवाक् मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 30 ॥

हृद्यैर्नित्यमवद्यगन्धविधुरैरुच्चावचैर्मात्मक -
ग्रन्थैर्भूमिमिमां सदा सुरभयन् वेदान्तसूरिर्गुरुः।
पूर्वाचार्यसदुक्तिरत्नसततास्वादैकसक्ताशयं
कुर्वन्मां कमनीयदिव्यवपुषा मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 31 ॥

दिव्याकारजितस्मरः सुकविताचातुर्यलीलागृहं
शुद्धानुष्ठितिकेलिसद्म भगवद्भक्त्याकरोऽत्यद्भुतः।
सन्दिग्धार्थविनिर्णयेषु चतुरस्सर्वार्थसिद्ध्यादिका -
नेकग्रन्थकृदेष देशिकमणिर्मे सन्निधत्तां हृदि ॥ 32 ॥

इत्थं वादिभयङ्करवंशीयाण्णङ्गरार्यसङ्कलितम्।
श्रीमद्वेङ्कटनाथस्तोत्रं पठतां समृद्धिरखिला स्यात् ॥ 33 ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटनाथगुरुस्तोत्रं समाप्तम् ॥